

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Prezentul standard profesional de formare continuă a fost elaborat în cadrul proiectului „Restructurarea sistemului de formare continuă a personalului din învățământul preuniversitar prin generalizarea sistemului de credite profesionale transferabile” (POSDRU/3/1.3/S/2/ID 3777).

Anexa 1 la OMENCȘ nr. 4476 / 06.07.2016

**Standard profesional de formare continuă
pentru funcția didactică de predare
profesor pentru învățământ preșcolar
– *gradul didactic II* –**

INTRODUCERE

STANDARDE PROFESIONALE PENTRU EVOLUȚIA ÎN CARIERA DIDACTICĂ

1. Standardele profesionale - termen de referință în analiza, recunoașterea și evaluarea profesionalismului didactic

Profesionalizarea și evoluția în carieră sunt intrinsec corelate cu standardele și competențele profesionale. În accepțiunea Legii educației naționale: "Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică." (art.244, al 5).

Recunoașterea statutului de profesiune într-un domeniu sau altul, asigurarea și creșterea calității programelor de formare, accentuarea principiului răspunderii în evoluția programelor pretind definirea prealabilă a unui set valid și complet de standarde profesionale.

1.1. Standard profesional

Noțiunea de *standard* este interpretată diferit și analizată în planuri diferite; astfel se vorbește de "standarde instituționale", de "standarde ale obiectivelor și conținuturilor formării", de "standarde metodologice", de "standarde evolutive" ș.a.

Există însă, în principiu, o constantă larg acceptată potrivit căreia "standardul" definește un anumit nivel calitativ pe care trebuie să-l atingă un program, un proces, o operație sau un produs.

În această accepțiune, se poate admite că standardele profesionale ale carierei didactice reprezintă enunțuri privind nivelul calitativ așteptat al prestațiilor profesionale ale cadrelor didactice, diferențiate pe niveluri de școlaritate și grade de expertiză: profesor cu definitivat, profesor gradul II, profesor gradul I, profesor emerit.

De obicei, unui standard i se atașează competențe profesionale specifice, dar interpretarea relațiilor dintre ele este diferită, putându-se identifica cel puțin 2 poziții:

- poziția potrivit căreia standardele se definesc în cadrul metodologiei analizei ocupaționale ca un *ansamblu de competențe*; în această situație, competențele se circumscriu unui standard;
- poziția potrivit căreia competențele sunt stabilite din perspectiva unui standard sau a unui criteriu; într-o abordare nivelară, standardele definesc sau dau sens treptelor de evoluție ale uneia și aceleiași competențe.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Cele două orientări nu sunt reciproc exclusive, de aceea în domeniul formării cadrelor didactice se pot valorifica unitar. Astfel, se poate considera că standardele profesionale se definesc prin seturi de competențe, iar fiecare competență de pe un anumit nivel evolutiv presupune un criteriu de performanță. Rezultă că abordarea competenței este de tip *progresiv* și *cumulativ*.

Se poate accepta, de asemenea, că, în cazul diferitelor etape ale evoluției în cariera didactică, pe lângă creșterea progresivă a unei competențe, pot apărea și competențe specifice proprii sau cu un grad mai mare de reprezentativitate pentru un singur stadiu. În concluzie, se poate considera standardul profesional ca fiind un set de competențe specifice; acestea se particularizează prin natura, numărul și criteriile de performanță asociate fiecărei competențe.

1.2. Competență

Noțiunea de *competență* are un caracter polisemantic. Din multitudinea de definiții existente, se poate alege aceea care este completă și funcțională în raport cu obiectivele acestui document, anume:

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții constând în valori și atitudini, pentru rezolvarea cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională ori personală în condiții de eficacitate și eficiență.

În această accepțiune, elementele structurale ale unei competențe sunt: rolurile profesionale sau sarcinile de muncă/învățare care trebuie îndeplinite, standarde de performanță, contextul, cunoștințele, abilitățile și caracteristicile de personalitate/atitudinile. Aceste elemente structurale vizează nu numai construcția programelor de formare profesională continuă ci și implementarea și evaluarea lor.

Există o tipologie foarte diversificată a competențelor dar, de obicei se operează cu două categorii, anume: *competențe profesionale* și *competențe transversale*. În Figura 1 se valorifică această clasificare, la care se adaugă încă o categorie: *competențele de specialitate* care sunt asigurate de formarea inițială prin programe universitare de licență și care, în multe cazuri, preced formarea pentru cariera didactică. Această opțiune concordă cu prevederea din Metodologia privind formarea continuă potrivit căreia ”Formarea continuă și formarea inițială sunt concepute ca procese interdependente, între care se stabilesc interacțiuni și pârgii de autoreglare menite să adapteze permanent formarea personalului didactic la dinamica proceselor și sistemelor de educație” (art.5, al 2).

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

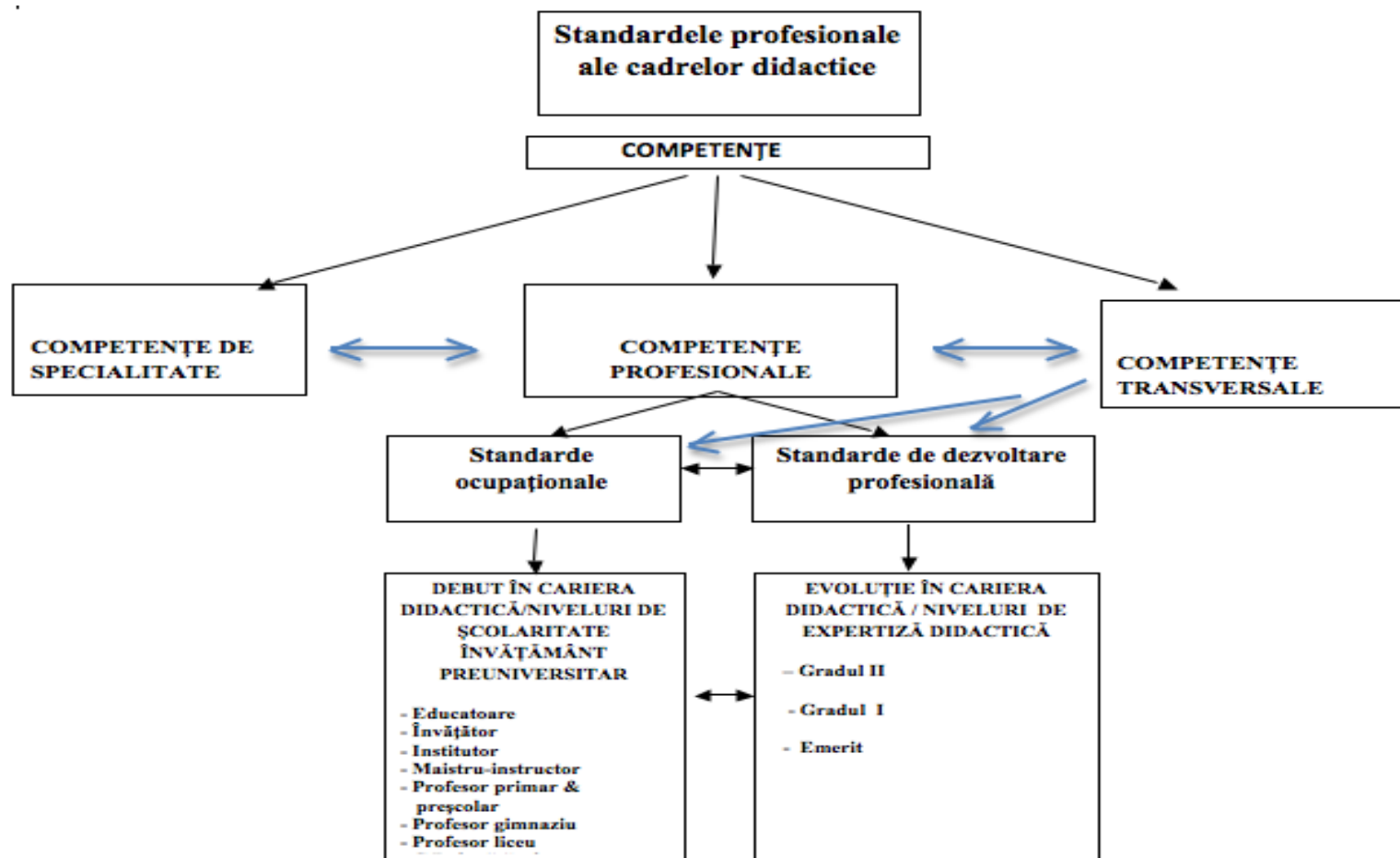

Figura 1: Categoriile de competențe ale personalului didactic

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

1.3. Importanța definirii standardelor/competențelor profesionale

Existența unui document care precizează standardele profesionale ale evoluției profesorului în cariera didactică este utilă tuturor tinerilor care intenționează să opteze pentru cariera didactică, instituțiilor care oferă programe de formare continuă pentru personalul didactic, instituțiilor care evaluează sau acreditează programele de formare, managerilor școlari care elaborează politicile de recrutare și dezvoltare a resurselor umane din școală, instituțiilor/cercetătorilor care realizează studii comparative (benchmarking) privind pregătirea profesională a profesorilor din diferite țări precum și fiecărui cadru didactic în vederea elaborării propriilor proiecte de formare și dezvoltare profesională și al autoevaluării propriilor performanțe.

2. Premise ale analizei și elaborării standardelor profesionale pentru formarea și dezvoltarea cadrelor didactice. Baze legislative și documente europene și naționale

Elaborarea standardelor profesionale ale formării și evoluției în carieră a personalului didactic este un proces complex a cărui necesitate este în mod imperios reclamată de documentele legislative și de politică școlară românești și europene. Într-o succintă enumerare, acestea sunt:

- a) **Legea educației naționale și Metodologia privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar;**
- b) **Documente ale Uniunii Europene:** Recomandarea Parlamentului European privind dezvoltarea competențelor cheie pentru educația permanentă (2006), Cadrul European al Calificărilor (EQF- 2008), care vizează armonizarea și corelarea sistemelor de educație și formare, din perspectiva învățării de-a lungul întregii vieți, Cadrul Calificărilor în Aria Europeană a Învățământului Superior (2005 - EHEA) și Descriptorii Dublin privind descrierea calificărilor;
- c) **Practici bune ale formării continue, experiențe naționale și internaționale,** dintre acestea, se rețin două experiențe semnificative, relativ recente:
 - în cadrul Centrului Național de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar (CNFP) s-au elaborat **standarde ocupaționale** (2010 - maestru instructor, 2011 - profesor în învățământul secundar), care au vizat **numai nivelul inițial al formării profesionale. Ele nu au avut în vedere evoluția în cariera didactică** (gradul II, gradul I, formare continuă și dezvoltare profesională) **și nici diferențierea pe niveluri de școlaritate** (gimnaziu și liceu). Este de presupus că aceste standarde ocupaționale vor fi reconsiderate în condițiile în care formarea inițială se va realiza prin studii masterale și un stagiu de practică de 1 an.
 - în cadrul ACPART, s-a elaborat Metodologia privind Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior din România (CNCIS), document care prezintă concepția și instrumentele de stabilire și descriere a competențelor care definesc calificarea profesională a absolvenților programelor universitare de licență, de masterat și de doctorat. Acest document a devenit oficial în România prin OMECT nr.4430/2009 și a fost, în urma procesului de autocertificare, recunoscut a fi compatibil cu exigențele europene (EHEA și EQF) prin publicarea, în 2011, pe site-ul www.eric-naric.net. Din 2011, a devenit funcțional și site-ul Registrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior, www.rncis.ro, unde se postează competențele de specialitate ale absolvenților programelor universitare, numai absolvenți ai studiilor universitare având dreptul de deveni profesori în învățământul preuniversitar.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Intrucât standardele privind evoluția în cariera didactică se adresează absolvenților de învățământ superior, descrierea competențelor profesionale care alcătuiesc standardele profesionale privind evoluția în cariera didactică, s-a realizat utilizând descriptorii de cunoștințe, abilități și atitudini stabiliți prin Metodologia CNCIS, care sunt, de altfel, recunoscuți și definiți și de Legea educației naționale.

Sistemul de competențe pe care se întemeiază standardele profesionale ale evoluției în cariera didactică preia și adaptează la specificul profesiei didactice și la cerințele învățământului preuniversitar românesc categoriile și nivelurile de competență cu care operează Cadrul European al Calificărilor (EQF), Cadrul Calificărilor în Aria Europeană a Învățământului Superior (EHEA) și Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior din România (CNCIS).

Pentru a stabili categoriile de competențe profesionale definitorii pentru cariera didactică, s-au analizat tipurile de competențe prevăzute de documentele legislative și reglatoare existente (Tabelul 1):

Tabelul 1: Dezvoltarea profesională a personalului didactic

Prevederile Legii educației naționale	Prevederile Metodologiei formării continue a personalului din învățământul preuniversitar		
	Competențe generale	Categorii de competențe prof.gradul II și gradul I	Competențe formare continuă
<p>Art.244 (5) Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică, standarde de calitate și competențe profesionale și au următoarele finalități generale:</p> <p>a) actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul de specializare corespunzător funcției didactice ocupate, precum și în domeniul psihopedagogic și metodic;</p> <p>b) dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice;</p> <p>c) dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și de control;</p> <p>d) dobândirea de noi competențe, prin programe de conversie pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale;</p> <p>e) dobândirea unor competențe complementare prin care se extinde categoria de activități ce pot fi prestate în activitatea curentă, cum ar fi predarea asistată de calculator, predarea în limbi străine, consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților și altele;</p> <p>f) dezvoltarea și extinderea competențe transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale, autocontrolul și analiza reflexivă a propriei activități și altele.</p>	<p>Art.92: Sistemul de competențe cuprinde cinci categorii fundamentale:</p> <p>a) competențe profesionale</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe cognitive - competențe funcțional-acționale <p>b) competențe complementare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe digitale - competențe lingvistice - competențe de consiliere <p>c) competențe transversale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe de rol - competențe de dezvoltare personală și profesională <p>d) competențe de conducere, de îndrumare și de control</p> <p>e) competențe dobândite prin programe de conversie profesională</p>	<p>Art.94-95:</p> <p>a) competențe profesionale</p> <p>b) competențe psihopedagogice</p> <p>c) competențe psiho-sociale</p> <p>d) competențe privind managementul clasei</p>	<p>Art.96:</p> <p>a) competențe pedagogice</p> <p>b) competențe sociale</p> <p>c) competențe referitoare la managementul clasei</p> <p>d) competențe profesional-științifice</p> <p>e) competențe infodocumentare</p> <p>f) competențe de management al carierei și al dezvoltării personale</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Analiza comparativă a datelor din Tabelul 1 permite evidențierea următoarelor concluzii:

- așa cum stipulează Legea educației naționale, ”dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională se realizează pe baza standardelor profesionale pentru profesia didactică (art.75, al.2);
- rar se observă existența unor tipuri de competențe care se regăsesc în toate articolele citate;
- limbajul nu este omogen, denumirile fiind diferite: ex.:competențe profesionale/profesional-științifice/competențe în domeniul de specializare;
- una și aceeași competență poartă ”etichete” diferite, fiind inclusă în categorii de competență diferite.

În avantajul unei concepții coerente și a unui limbaj științific uniform, este de dorit să se elaboreze un **sistem unitar de competențe** ale personalului didactic, a cărui specificitate să se concretizeze pe:

- formare inițială;
- formare continuă;
- niveluri de școlaritate;
- pe trepte de evoluție în cariera didactică (grade didactice).

3. Un sistem al competențelor pentru cariera didactică. Surse de derivare a competențelor pentru cariera didactică

Procesul de derivare a competențelor profesionale ale cadrelor didactice se bazează pe trei surse importante, anume:

a) analiza ocupațională, orientată spre studierea:

- rolurilor profesionale ale cadrelor didactice din învățământ;
- tipurilor fundamentale de activitate școlară;
- experienței pozitive în domeniul practicii educaționale.

b) fundamente teoretico-metodologice, luarea în considerare a:

- cercetărilor și sintezelor teoretice relevante în domeniul științelor educației;
- stadiului de elaborare a standardelor pentru profesia didactică.

c) politicile educaționale promovate de documente de politică educațională ale UE și naționale.

Rolurile profesorului și activitățile aferente nu sunt stabile, ci sunt integrate într-un proces dinamic, care conduce la schimbări de conținut ale rolurilor clasice și la apariția a noi roluri. Tot mai mult se discută de profesor în ipostazele de: instructor, organizator și facilitator al învățării, consilier, designer curricular, evaluator de competențe, manager școlar, cercetător. O nouă viziune asupra carierei didactice ar trebui să încorporeze într-o manieră consecventă și solidară evoluțiile actuale ale acestor roluri. O analiză sistematică a standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică ar trebui să conțină pentru învățământul preuniversitar referințe la planurile:

A. formare continuă în relație cu formarea inițială;

B. niveluri de școlaritate: educație timpurie, învățământ primar, învățământ secundar inferior, învățământ secundar superior, învățământ terțiar, învățământ superior;

C. evoluția în carieră: profesor debutant, profesor gradul II, profesor gradul I, profesor emerit.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Sistemul competențelor pentru cariera didactică este alcătuit, din cele trei mari categorii de competențe prevăzute în Figura 1 și descrise în Tabelul 2.

Tabelul 2. Categoriile de competențe:

Categorii de competențe	Detalii
1. Competențe de specialitate	<ul style="list-style-type: none">- Se definesc potrivit Metodologiei CNCIS pentru descrierea calificării asigurate de fiecare program de studii universitare, se înscriu în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior- Sunt publicate pe site-ul www.rncis.ro- Sunt descrise de standardul occupational
2. Competențe profesionale	Standardul profesional privind evoluția în cariera didactică conține și descrie următoarele competențe profesionale: <ul style="list-style-type: none">1. Proiectarea activității educaționale2. Conducerea și monitorizarea procesului educațional3. Evaluarea activităților educaționale4. Integrarea și utilizarea TIC în educație5. Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor6. Managementul clasei/grupeii de elevi/copii
3. Competențe transversale	Standardul profesional privind evoluția în cariera didactică conține și descrie următoarele competențe transversale: <ul style="list-style-type: none">7. Dezvoltarea instituțională a școlii și a parteneriatului școală-comunitate8. Managementul carierei și al dezvoltării personale9. Cercetare educațională aplicativă

Sistemul de competențe definitorii pentru evoluția în cariera didactică propus în prezentul standard este congruent în mod specific cu Legea educației naționale și cu Metodologia privind formarea continuă a personalului didactic.

Sistemul de standarde elaborat respectă prevederile legale din România potrivit cărora *”formarea continuă a personalului didactic se întemeiază pe modelul abordării prin competențe și pe conceptul de dezvoltare cumulativă a nivelului de competență a personalului didactic”* (art.6.) și vizează: *”profesionalizarea carierei didactice; plasarea sistemului de formare în contextul european al dezvoltării profesionale continue/învățării și formării pe tot parcursul vieții și orientarea sistemului de formare către mobilitate și evoluție în carieră și dezvoltare profesională”* (art. 90, Metodologia formării continue).

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Tabelul 3: Corespondențe - denumirea competențelor

Competențe - Legea educației naționale	Competențe descrise de standardele privind evoluția în cariera didactică	Competențe nominalizate de Metodologia privind formarea continuă
- Actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul psihopedagogic și metodic;	1. Proiectarea activității educaționale	- competențe psiho-pedagogice - competențe profesional-științifice - competențe info-documentare
	2. Conducerea și monitorizarea procesului educațional	- competențe psiho-pedagogice
	3. Evaluarea activităților educaționale	- competențe pedagogice - competențe info-documentare
- Dobândirea unor competențe complementare... , cum ar fi predarea asistată de calculator...	4. Integrarea și utilizarea TIC în educație	- competențe complementare - competențe digitale - competențe info-documentare
- Dobândirea unor competențe complementare... cum ar fi consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților	5. Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor	- competențe psiho-pedagogice - competențe de consiliere
- Dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și de control; - Dezvoltarea și extinderea competențelor transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale	6. Managementul clasei/grupeii de elevi/copii	- competențe referitoare la managementul clasei
	7. Dezvoltarea instituțională a școlii și a parteneriatului școală-comunitate	- competențe sociale - competențe info-documentare
- Dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice	8. Managementul carierei și al dezvoltării personale	- competențe de management al carierei și al dezvoltării personale (art.96)
	9. Cercetare educațională aplicativă	- competențe profesional-științifice - competențe info-documentare

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

4. Metodologia definirii standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică

Prezentul document propune un model nou de definire și descriere a standardelor/competențelor profesionale. Au fost utilizate 4 surse de descriere, articulate coerent într-un format nou:

- din Metodologia CNFPA - au fost preluate următoarele idei: *unități de competență, elementele unității de competență, condiții de realizare;*
- din documentele publicate de Parlamentul European referitor la competențele cheie, s-a valorificat ideea *structura competențelor: cunoștințe, abilități atitudini;*
- din Cadrul European al Calificărilor (EQF) - au fost preluate și puse în valoare ideile sintetizate de conceptele: *rezultate ale învățării, cele 8 niveluri de calificare și abordarea competenței din perspectiva autonomiei și responsabilității.*

În mod sistematic, a fost valorificat modelul ACPART, descris în Metodologia CNCIS care este funcțională în România din 2009, cu distincțiile propuse între *competențele profesionale și transversale și cu cei 5 descriptori ai competențelor profesionale*, aceste distincții fiind integrate și în Legea educației naționale.

Formatul de analiză și definire a competențelor care alcătuiesc standardele profesionale de evoluție în cariera didactică este prezentat în Tabelul 4:

Tabelul 4: Descrierea unității de competență

Titlul unității nr:				Nivelul calificării profesionale: Nivelul expertizei didactice (grad didactic):	
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
....

Toate competențele din prezentul document sunt elaborate din perspectiva acestui model.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

S-a optat pentru modelul CNCIS pentru că:

- a fost anume proiectat și construit pentru programe care vizează calificări sau seturi de competențe care se dezvoltă prin învățământul superior (universitar și postuniversitar);
- este deja validat și confirmat oficial prin OMECT nr. 4430 /2009;
- se bucură de recunoaștere europeană; în urma parcurgerii procedurilor europene de autocertificare, Raportul României este publicat pe site-ul www.eric-naric.net.

Competențele profesionale ale personalului didactic trebuie puse în serviciul dezvoltării copiilor, a elevilor și a altor beneficiari ai procesului de învățământ. **Elaborarea și, în timp, actualizarea periodică a standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică a fost și trebuie să fie subordonată ideii că standardele profesionale nu reprezintă doar o problemă tehnică, ci trebuie asociate cu o tabelă de valori a educației.**

Tocmai opțiunile valorice ale cadrelor didactice sunt cele care orientează într-o direcție sau alta competențele sale profesionale. Profesorul, oricare ar fi nivelul de școlaritate în care funcționează, trebuie să respecte principiile și normele de etică profesională, să promoveze o atitudine responsabilă față de activitatea didactică, să respecte drepturile elevilor, personalitatea și unicitatea acestora în cadrul proceselor de predare, învățare și evaluare precum și dreptul părinților în relația lor cu copilul, sprijinind-o și încurajând-o. Recunoașterea și respectul pentru diversitate și multiculturalitate se corelează cu recunoașterea și respectarea diferențelor individuale și eliminarea discriminărilor de orice fel și se demonstrează prin comportamente prosoziale și participarea civică.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 1

Titlul unității nr. 1: Proiectarea activităților educaționale - Cadrul didactic proiectează conținuturile pe teme și subteme și analizează periodic realizarea obiectivelor și parcurgerea conținuturilor în vederea creșterii calității actului didactic			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Proiectarea nevoilor de educare a copiilor din învățământul preșcolar Identificarea nevoilor și a experienței anterioare de educare a copiilor și a altor beneficiari ai procesului de invatamant	Cunoaște, decodifică, identifică elemente de curriculum în activitatea instructiv-educativă în grădinița de copii. Utilizează un limbaj psihopedagogic, științific, metode și tehnici de cunoaștere.	Identifică nevoile preșcolarilor și stabilește obiective în funcție de particularitățile de grup și individuale.	Selectează și prelucrează conținutul științific al activităților.	Adaptează conținuturile la nevoile de grup sau individuale ale copiilor.	Își asumă răspunderea pentru demersul didactic.
2. Realizarea planificărilor calendaristice	Stabilește succesiunea de parcurgere a unităților de învățare (educare) și detaliază conținuturile tematice ale fiecărei unități de învățare pe domenii experiențiale.	Asigură corelarea pe verticală și pe orizontală a activităților proiectând teme și subteme ale conținuturilor domeniilor experiențiale.	Analizează coerența tematicii și caracterul sistematic și continuu al conținuturilor.	Manifestă o conduită flexibilă și inovativă oferind copilului contexte cognitive adecvate nevoilor de dezvoltare a copiilor.	Realizează principalele etape ale designului educațional al activității didactice, validate de teoria și practica instruirii.
3. Proiectarea activității	Cunoaște și selectează strategii didactice adecvate realizării obiectivelor stabilite conform curriculumului și nivelului de dezvoltare psiho-fizice a preșcolarilor.	Utilizează metode activ-participative, centrate pe copil, tehnici de cooperare (metoda proiectului, studiu de caz, jocul de rol, lucrul în echipă).	Analizează relația dinamică dintre strategia didactică, metoda didactică și procesul evaluativ.	Utilizează noi tehnici relevante, motivante contextualizate și corespunzător gradate.	Își asumă metodele și procedeele utilizate în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ.
4. Proiectarea activității extracurriculare	Cunoaște și aplică metodologia adecvată tipului de activitate extracurriculară investigând interesele și nevoile preșcolarilor.	Corelează domeniile de interes solicitate de beneficiari (copii, familie, comunitate) cu resursele locale (materiale umane, financiare, de timp și de spațiu).	Reflectă asupra tematicii și obiectivelor din calendarul activității extracurriculare și le adaptează nevoilor de dezvoltare a preșcolarilor și a celorlalti beneficiari.	Proiectează activități/programe de dezvoltare educativă extracurriculară cu impact asupra formării și dezvoltării personalității copilului.	Realizează proiecte și programe educative valorizând potențialul creativ al copiilor și dezvoltarea lor personală.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Criterii de performanță:

- 1) Elaborează instrumente privind identificarea nevoilor copiilor pentru a le lua în calcul în proiectarea didactică.
- 2) Identifică principalele caracteristici ale acțiunii de proiectare didactică.
- 3) Proiectează activități de predare – evaluare pentru durate scurte (zi, săptămână, lună), medii (semestre) și mari (an școlar).
- 4) Asigură continuitatea și coerența proiectării la diferite niveluri.
- 5) Manifestă capacitate de autoreglare permanentă a demersurilor proiective.
- 6) Asigură transpunerea eficientă a proiectării didactice în practică.
- 7) Reflectă asupra propriului demers proiectiv și/sau implementat.
- 8) Corelează metodologia de predare și evaluare, mijloacele didactice cu obiectivele propuse.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 2

Titlul unitatii nr. 2: Conducerea si monitorizarea procesului de instruire - Cadrul didactic conduce si monitorizeaza eficient procesul de instruire			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unitatii de competență					
Elemente de competență	Competente profesionale: Descriptori				
	Cunostinte	Abilitati			Atiudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer si rezolvare de probleme	Reflectie critica si constructiva	Creativitate si inovare	Autonomie si responsabilitate
1. Comunicare educationala	Cunoaste metodele de comunicare specifice receptorilor implicati.	Aplica strategii de comunicare eficiente in relatia cu elevii. Transfera informatiile din mediul familial al elevilor in conducerea procesului de instruire.	Analizeaza implicatiile induse de comunicarea cu elevii. Adapteaza strategiile de comunicare functie de concluziile analizei.	Cauta noi modalitati de comunicare eficienta cu elevii, parintii si colegii de profesie.	Isi asuma responsabilitate in comunicare. Isi personalizeaza demersul educational. Manifesta interes pentru o comunicare educationala mai eficienta. Adopta in comunicare o atitudine deschisa, cooperanta.
2. Organizarea si conducerea activitatilor instructiv-educative	Cunoaste metodologia organizarii si desfasurarii lectiilor. Utilizeaza corect limbajul specific disciplinelor scolare. Cunoaste rolul si metodologia activitatilor extracurriculare.	Accesibilizeaza, la nivelul clasei, continuturile instruirii. Asigura adecvarea strategiilor de instruire la caracteristicile de grup ale clasei. Aplica orientarea metodologiei centrata pe elev. Asigura functionalitatea si echilibrul etapelor de desfasurare a procesului de instruire. Rezolva eficient problemele de gestionare a timpului didactic.	Analizeaza si depisteaza punctele tari si cele slabe ale activitatilor de instruire desfasurate. Anticipeaza actiuni ameliorative si de dezvoltare.	Anticipeaza nevoile de dezvoltare viitoare ale elevilor si desfasoara activitatati de invatare in concordanta cu acestea. Cauta modalitati adecvate de adaptare la reactiile clasei.	Isi personalizeaza demersul in organizarea si conducerea activitatilor de instruire. Isi asuma responsabilitatea pentru deciziile luate.
3. Evalueaza si monitorizeaza procesul de instruire	Cunoaste metodologia evaluarii procesului de instruire. Intelege importanta metodelor si tehnicilor alternative de evaluare. Intelege corelatia dintre obiective, continuturi si strategii de evalaure.	Elaboreaza instrumente de evaluare adecvate atat continutului, cat si obiectivelor propuse. Integreaza actul evaluativ in demersul didactic cotidian. Aplica probe de evaluare, in diferite momente ale procesului didactic, in functie de obiectivele evaluarii.	Inregistreaza, periodic, aprecieri juste asupra procesului evaluativ. Analizeaza informatiile obtinute prin feed-back.	Elaboreaza instrumente alternative de evaluare. Cauta modalitati noi de monitorizare a procesului de instruire.	Manifesta autonomie in monitorizarea procesului de instruire. Isi asuma responsabilitatea deciziilor privitoare la actul evaluarii.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

		Exersează comportamentul evaluativ și autoevaluativ al elevilor. Transferă rezultatele evaluării în zona întârzierilor imediate pentru elevi.			
4. Reconsiderarea și revizuirea proiectului inițial, în funcție de dinamica situației educaționale	Cunoaște alternative la strategia de învățare și evaluare proiectată. Identifică aspectele ce trebuie supuse revizuirii.	Rezolvă contradicțiile create între proiectul inițial și realitatea educațională. Aplică în activitatea didactică viitoare, informațiile obținute în timpul desfășurării procesului.	Revizuieste, periodic, procesul instructiv-educativ, pe baza informațiilor obținute. Compară proiectul inițial cu dinamica situației educaționale.	Identifică măsuri ameliorative ale procesului, în funcție de dinamica situației. Găsește modalități noi, adecvate contextului educațional.	Își asumă responsabilitatea modificării proiectului inițial în funcție de reacțiile clasei de elevi.
Criterii de performanță: 1) Organizează procesul de instruire în funcție de obiectivele stabilite, programa școlară și resurse. 2) Conduce eficient activitățile instructiv-educative ale clasei. 3) Evaluează și monitorizează eficient procesul de instruire. 4) Optimizează procesul de instruire în funcție de feed-back-ul primit. 5) Elaborează instrumente de monitorizare a procesului de instruire. 6) Aplică strategii proprii în organizarea și conducerea procesului de instruire. 7) Manifestă originalitate în desfășurarea procesului de instruire. 8) Cunoaște experiența pozitivă acumulată la nivelul unității școlare.					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 3

Titlul unității nr. 3: Evaluarea activităților educaționale - Cadrul didactic evaluează corect performanțele copiilor și aduce ameliorări procesului în funcție de rezultatele evaluărilor			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/ Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Elaborarea probelor de evaluare cu diferite funcții specifice (diagnoză, progres, certificare, selecție etc.)	Cunoaște funcțiile evaluării, metodele de evaluare și instrumentele de evaluare specifice învățământului preșcolar.	Elaborează probe de evaluare pornind de la obiective corect formulate. Elaborează instrumente de evaluare și bareme de corectare.	Analizează periodic calitatea instrumentelor de evaluare și perfecționează propriul sistem de evaluare.	Urmărește ca activitatea de evaluare să se desfășoare într-o atmosferă potrivită și instrumentele folosite să atragă copiii.	Elaborează instrumente de evaluare în mod responsabil, urmărind să stimuleze copiii pentru participare în procesul educațional.
2. Aplicarea probelor de evaluare, analiza și interpretarea rezultatelor și stabilirea măsurilor ameliorative	Cunoaște contextele educaționale în care se desfășoară evaluarea și specificul evaluării în educația timpurie.	Aplică probele de evaluare într-o atmosferă potrivită cu particularitățile de vârstă ale copiilor. Are în vedere ca aceste momente să nu fie stresante. Analizează rezultatele într-o formă ca să mobilizeze copiii pentru altele mai bune. Stabilește măsuri pentru ameliorarea procesului.	Compară rezultatele evaluărilor cu cele de la evaluările anterioare și constată că se află în progres sau regres.	Dovedește creativitate în aplicarea măsurilor de perfecționare a procesului în funcție de rezultatele evaluărilor.	Conduce cu siguranță procesul de evaluare a rezultatelor copiilor.
3. Utilizarea unor instrumente de consemnare a rezultatelor la evaluări și de înregistrare a dinamicii performanțelor copiilor	Conștientizează utilitatea folosirii instrumentelor de consemnare a rezultatelor.	Elaborează și folosește instrumente de consemnare a rezultatelor. Urmărește evoluția rezultatelor și aduce schimbări procesului. Alege mijloacele de învățare după criterii pedagogice	Analizează calitatea instrumentelor folosite și le aduce îmbunătățiri pentru a obține informațiile dorite.	Diversifică forma și conținutul acestor instrumente pentru a corespunde scopului.	Elaborează și utilizează aceste instrumente după criterii proprii.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

4. Optimizarea procesului educațional în raport cu rezultatele evaluărilor	Cunoaște schimbările ce trebuie aduse procesului educațional în funcție de rezultatele copiilor.	Analizează rezultatele evaluărilor și stabilește măsuri de schimbare a procesului. Renunță la instrumentele care s-au dovedit ineficiente.	Reflectează asupra calității procesului după implementarea schimbărilor.	Este creativ în aplicarea măsurilor de optimizare a procesului educațional.	Decide schimbările procesului și este responsabil de acest lucru.
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Elaborează instrumente de evaluare în raport cu particularitățile de vârstă ale copiilor și cu programa activităților instructiv-educative.2) Aplică instrumentele de evaluare asigurând o atmosferă nestresantă.3) Comunică elevilor în forme specifice rezultatele evaluărilor.4) Analizează rezultatele evaluărilor și stabilește măsuri de ameliorare a procesului.5) Elaborează instrumente de consemnare a rezultatelor evaluărilor.6) Face analize comparative a rezultatelor evaluărilor.7) Alege mijloacele de învățare după criterii pedagogice.8) Manifestă creativitate în procesul evaluării.9) Colaborează cu ceilalți profesori pentru perfecționarea evaluărilor.10) Se preocupă de studierea materialelor de specialitate și a experiențelor pozitive în domeniu.					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 4

Titlul unității nr. 4: Integrarea și utilizarea TIC în educație - Profesorul pentru învățământul preșcolar utilizează TIC atât pentru realizarea activităților didactice și educative, cât și pentru dezvoltarea sa personală și profesională					Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectează experiențe de învățare care presupun utilizarea resurselor TIC	Cunoaște terminologia specifică TIC și explică interacțiunea dintre preșcolar – computer.	Identifică activitățile, sau secvențele de activitate care implică utilizarea TIC.	Alege conținuturile din curriculum care pot fi abordate prin utilizarea TIC.	Selectează, din diferite surse, experiențe de învățare care presupun utilizarea TIC.	Proiectează, în condiții de autonomie restrânsă, experiențe de învățare care presupun utilizarea resurselor TIC.
2. Selectează echipamente și resurse software specifice TIC pentru a fi utilizate în procesul educațional	Cunoaște tipurile de softuri care pot fi folosite și explică modulele de selectare a acestora pentru activitățile de învățare.	Stabilește integrarea în activități a elementelor TIC.	Apreciază critic eficacitatea unei activități desfășurate cu suport TIC.	Utilizează noi echipamente și softuri pentru activități.	Selectează echipamentele și softurile necesare desfășurării activităților didactice.
3. Utilizează resurse specifice TIC pentru facilitarea procesului de învățare	Cunoaște tipurile de resurse care pot fi folosite în activitățile de învățare și comunică cu ajutorul uneltelor multimedia.	Integrează elementele de TIC în desfășurarea activității în momentele optime.	Reflectează la avantajele și limitele utilizării TIC în susținerea învățării.	Utilizează TIC pentru diferitele momente ale activităților desfășurate.	Utilizează unele resurse specifice TIC pentru facilitarea procesului de învățare în condiții de autonomie limitată.
4. Adaptează și optimizează curriculum-ul școlar prin integrarea TIC în activitățile de învățare	Cunoaște limbajul specific al integrării TIC în activitățile de învățare.	Ajută preșcolarii să-și însușească utilizarea TIC pentru a desfășura activități de învățare.	Integrează TIC, în manieră funcțională, atunci când se dovedesc potrivite și pertinente în conceperea activităților de învățare.	Utilizează o gama diversă de materiale și instrumente didactice pentru a le îmbina cu utilizarea TIC.	Adaptează curriculumul pentru implementarea unor activități de învățare cu ajutorul TIC, respectând particularitățile de vârstă ale preșcolarilor.
5. Evaluează eficacitatea utilizării resurselor TIC în procesul instructiv	Explică și interpretează modalitățile de evaluare a eficacității resurselor TIC utilizate în procesul educativ.	Evaluează echipamentele și rezultatele utilizării lor în activitățile de învățare.	Evaluează potențialul didactic al uneltelor informatice.	Creează instrumente de evaluare pentru a stabili eficiența utilizării resurselor TIC în procesul instructiv.	Evaluează efectele pozitive și dezavantajele utilizării TIC, pe termen mediu și lung.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Criterii de performanță:

- 1) Proiectează activități de învățare care implică utilizarea TIC.
- 2) Integrează TIC, în manieră funcțională, în activitățile de învățare.
- 3) Evaluează potențialul didactic al uneltelor informatice.
- 4) Utilizează materiale și instrumente didactice pentru a le îmbina cu utilizarea TIC.
- 5) Integrează elementele de TIC în activitățile de formare continuă la care participă.
- 6) Studiază materialele de specialitate și analizează experiențele pozitive ale altor colegi privind integrarea TIC în activitatea didactică.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 5

Titlul unității nr. 5: Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor			Nivelul calificării profesionale: 6-licență, 7- masterat, 8-doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Utilizarea unor modele, metode, tehnici adecvate de cunoaștere, consiliere și tratare diferențiată a preșcolarilor (ex: copiii cu dificultăți de învățare, a celor cu cerințe educative speciale, a celor supradotați etc.)	Cunoaște, înțelege, explică/argumentează diferite modele, metode, tehnici de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari.	Transferă unele modele de cunoaștere și consiliere a copilului preșcolar din teorie în situații educative concrete.	Analizează critic consecințele ce decurg din aplicarea diferitelor modele, metode, tehnici de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari.	Combină în mod inedit diferite metode și tehnici de cunoaștere și consiliere a copiilor preșcolari.	Decide în mod responsabil asupra metodelor și tehnicilor de cunoaștere și consiliere a preșcolarilor pe care le folosește la un moment dat.
2. Valorificarea datelor (informațiilor) obținute prin aplicarea de modele, metode, tehnici și instrumente de cunoaștere și de intervenție asupra elevilor	Cunoaște diferite modele, metode, tehnici de sintetizare și valorificare a informațiilor culese despre copiii preșcolari	Folosește informațiile culese cu ajutorul diferitelor modele, tehnici și instrumente în situații educative dificile	Compară informațiile culese prin aplicarea diferitelor modele, tehnici și instrumente de cunoaștere și intervenție asupra copiilor preșcolari	Prelucrează după criterii noi informațiile culese prin aplicarea diferitelor modele, tehnici și instrumente de cunoaștere și intervenție asupra copiilor preșcolari	Decide în mod responsabil <i>când</i> și <i>cum</i> să folosească informațiile culese cu ajutorul diferitelor metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari
3. Planificarea cunoașterii, consilierii și a tratării diferențiate a elevilor - formularea scopurilor, planificarea conținutului activităților, evaluarea rezultatelor intervențiilor	Cunoaște și explică diferite modalități de planificare a consilierii și tratării diferențiate a copiilor preșcolari.	Planifică activitățile concrete de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari în funcție de particularitățile de manifestare ale acestora și în funcție de cazuistica identificată.	Analizează critic și interpretează documentele de planificare a activităților de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari.	Identifică modalități noi de planificare a activităților de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari, folosind propria experiență dobândită în acest domeniu.	Își asumă responsabilitatea pentru documentele de planificare a activităților de consiliere și tratare diferențiată a preșcolarilor pe care le elaborează în mod personal.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

4. Evaluarea efectelor activităților de cunoaștere, consiliere, tratare diferențiată a copiilor preșcolari, în scopul îmbunătățirii acestora	Cunoaște și explică diferite modalități de evaluare a efectelor activităților de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari.	Realizează periodic evaluarea și autoevaluarea propriilor activități de consiliere și tratare diferențiată a preșcolarilor.	Analizează critic și autocritic efectele activităților proprii întreprinse în domeniul consilierii și tratării diferențiată a copiilor preșcolari.	Inițiază unele activități de evaluare a efectelor propriilor intervenții de cunoaștere și consiliere a preșcolarilor.	Decide în mod responsabil asupra metodelor de evaluare și autoevaluare a efectelor activităților de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari.
5. Aplicarea de strategii adecvate de consiliere a familiei, în probleme specifice ale activităților educative cu preșcolarii	Cunoaște, explică/argumentează modalități concrete de intervenție în consilierea familiei în probleme specifice educației preșcolarilor.	Adaptează strategiile de consiliere a familiei în probleme specifice educației preșcolarilor la situațiile concrete cu care se confruntă.	Compară diferite strategii de consiliere a familiei după criteriul relevanței practice.	Transferă experiența dobândită prin aplicarea anumitor strategii de consiliere a familiei în situații noi, inedite.	Aplică în mod autonom și responsabil diferite strategii de consiliere a familiei copiilor preșcolari.
6. Gestionarea proceselor de integrare a copilului preșcolar în grădiniță, de relaționare în cadrul grupei de preșcolari, de pregătire a copilului pentru debutul școlar	Cunoaște și explică unele strategii eficiente de facilitare a procesului de integrare a copilului preșcolar în grădiniță ca și de pregătire a debutului școlar.	Construiește grupa de preșcolari ca grup cu identitate proprie.	Analizează critic propriile strategii de intervenție pentru facilitarea procesului de integrare a copilului preșcolar în grădiniță și în grupa de preșcolari.	Combină diferite strategii de facilitare a procesului de integrare a copilului preșcolar în grădiniță și în grupa de preșcolari pentru obținerea efectelor așteptate.	Aplică în mod autonom și responsabil diferite strategii de facilitare a procesului de integrare a copilului preșcolar în grădiniță și în grupa de preșcolari.
7. Completarea și/ sau participarea la completarea fișelor psiho-pedagogice ale preșcolarilor	Explică/argumentează/interpretează conținuturile și metodologia de completare a fișei psihopedagogice a preșcolarului.	Completează fișa psihopedagogică a preșcolarului în mod profesionist.	Identifică elemente și aspecte critice din fișa psihopedagogică a preșcolarului care influențează modul de rezolvare a problemelor	Propune modalități inedite de structurare și sintetizare a informațiilor consemnate în fișa psihopedagogică a preșcolarului.	Își asumă responsabilitatea pentru autenticitatea informațiilor consemnate în fișa psihopedagogică a preșcolarului.

Criterii de performanță:

- 1) Cunoaște caracteristicile dezvoltării psihologice ale copiilor preșcolari.
- 2) Cunoaște modul de aplicare a metodelor de culegere a unor informații despre preșcolari.
- 3) Aplică în mod profesionist diferite instrumente de culegere a unor informații despre preșcolari.
- 4) Colaborează cu familia pentru rezolvarea unor probleme de integrare a copilului mic în mediul organizațional al grădiniței.
- 5) Cunoaște strategii de tratare diferențiată a copiilor cu performanțe superioare în învățare și/sau celor cu CES.
- 6) Gestionează procesul integrării copiilor preșcolari în grupă.
- 7) Analizează efectele aplicării diferitelor metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de vârstă școlară mică.
- 8) Completează fișa psihopedagogică cu informații corecte și complete despre copilul preșcolar.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 6

Titlul unității nr. 6: Managementul clasei/grupe de elevi/copii - Cadrul didactic este preocupat de pregătirea copiilor/elevilor pentru abordarea cu succes a procesului educațional/de învățare			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Organizarea ambientului sălii de grupă pentru a corespunde activităților educative	Cunoaște limbajul specific managementului grupei și îl utilizează într-o formă accesibilă copiilor în vederea educării morale a acestora.	Organizează sala de grupă în așa fel încât să corespundă fiecărui moment din procesul educațional. Antrenează copiii în organizarea sălii.	Reflectează asupra organizării sălii în raport cu activitățile educaționale desfășurate.	Găsește soluții noi în organizarea sălii, încât să creeze copiilor o atmosferă plăcută.	Își asumă răspunderea în organizarea sălii de grupă.
2. Proiectarea activității grupe și organizarea copiilor în vederea favorizării educației și socializării lor	Cunoaște etapele unei proiectări eficiente și are cunoștințe despre organizarea copiilor în vederea desfășurării procesului educațional.	Redactează documentele de proiectare. Organizează grupa potrivit obiectivelor educaționale stabilite . Urmărește socializarea copiilor în activitățile educaționale organizate.	Analizează periodic în ce măsură proiectarea și organizarea corespund procesului și aduce ameliorările necesare.	În urma analizei, găsește noi forme de planificare și organizare pentru a obține rezultate superioare.	Întocmește documentele de proiectare și stabilește formele de organizare în mod autonom. Răspunde cu argumente științifice la întrebările legate de proiectarea și organizare.
3. Luarea deciziilor specifice managementului grupei în funcție de normele explicite și implicite	Are informații cu privire la particularitățile vârstelor copiilor preșcolari și interpretează normele explicite și implicite, iar în funcție de acestea, urmărește etapele unei decizii.	Folosește explicarea normelor explicite pentru educația morală a copiilor. Studiază normele care se realizează între copii și le orientează în folosul procesului educațional. Ia decizii educaționale potrivit particularităților grupei.	Analizează critic efectele normelor și aduce ameliorări procesului pentru obținerea de rezultate superioare. Studiază efectele deciziilor asupra copiilor și procesului înainte de a le lansa.	Dovedește creativitate în aplicarea normelor și în luarea deciziilor.	Ia decizii în mod autonom pentru respectarea normelor.
4. Rezolvarea conflictelor dintre copii și a crizelor educaționale	Are cunoștințe cu privire la conflictele și crizele educaționale. Poate explica modul în care se pot produce conflicte între elevii preșcolari.	Organizează procesul educațional astfel încât să prevină conflictele. În rezolvarea conflictelor descoperă cauzele și se ocupă de înlăturarea lor.	Analizează critic efectele conflictelor și urmărește schimbările după rezolvarea lor.	Manifestă creativitate în rezolvarea conflictelor în vederea obținerii unor rezultate pozitive.	Rezolvă conflictele dintre copiii grupei.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Criterii de performanță:

- 1) Folosește corect limbajul specific.
- 2) Organizează grupa de copii pentru favorizarea procesului educațional.
- 3) Ia decizii corecte în legătură cu pregătirea grupei pentru abordarea procesului.
- 4) Rezolvă conflictele dintre copii.
- 5) Se ocupă de socializarea copiilor.
- 6) Cunoaște normele explicite și le explică în mod corect copiilor.
- 7) Analizează și apreciază experiențe pozitive.
- 8) Elaborează studii privind cauze ale conflictelor dintre copii sau privind neadaptarea la proces.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 7

Titlul unității nr. 7: Dezvoltarea instituțională a unității de învățământ preșcolar și dezvoltarea de parteneriate grădiniță-comunitate - Dezvoltarea la nivelul grădiniței de copii a unei culturi organizaționale care să conducă la instaurarea unui climat organizațional optim - Dezvoltarea abilităților manageriale în a conduce un colectiv de copii și a relaționa cu comunitatea, cerute de funcția didactică					Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Comunicarea și relaționarea cu angajații instituției/grădiniței de copii	Cunoaște și utilizează conceptele, teoriile, principiile și metodele specifice comunicării interpersonale în comunicarea și relaționarea cu angajații unității de învățământ preșcolar.	Comunică eficient și constant cu conducerea grădiniței, cu personalul didactic, didactic auxiliar sau nedidactic, prin manifestarea respectului reciproc. Prelucreează și corelează informațiile obținute pentru a determina o apreciere obiectivă a preșcolarilor.	Reflectează critic și constructiv asupra modului în care poate să demonstreze abilități de comunicare eficientă cu personalul grădiniței.	Dovedește implicare, adaptabilitate, flexibilitate și atitudine autoreflexivă în comunicarea și relaționarea cu conducerea unității de învățământ, cu personalul didactic, didactic auxiliar sau nedidactic.	Își asumă și experimentează responsabilități în cadrul activităților realizate de către echipa educațională din care face parte.
2. Gestionarea lucrului în echipă	Cunoaște și utilizează metode, tehnici și instrumente de cunoaștere și de autocunoaștere psihologică. Explică și interpretează cunoștințele din domeniile de competențe cheie ale gestiunii grupurilor școlare.	Se implică în procesele de planificare a activităților și realizare a obiectivelor educaționale propuse în cadrul comisiei metodice a profesorilor pentru învățământul preșcolar, alte comisii din grădiniță. Participă cu contribuții la întâlnirile de lucru cu membrii unei comunități școlare mai largi pentru a susține învățarea copilului preșcolar.	Reflectează critic și constructiv asupra informațiilor și exemplelor de bune practici din cadrul activității grupului profesional din care face parte. Dezvoltă relații interpersonale dovedind capacitate de anticipare, de organizare și corelare a activităților proprii cu cele ale grupului.	Abordează în mod creativ și original aspecte metodice și pedagogice ale activității didactice specifice învățământului preșcolar. Utilizează cooperarea ca modalitate de bază în realizarea scopurilor individuale și de grup.	Antrenează formarea de grupuri și asociații de înțajutorare între colegi, de schimb de experiență, de informații și de relații utile. Adoptă propriul cod deontologic în concordanță cu spiritul valorilor educației moderne.
3. Participarea la elaborarea și implementarea proiectului de dezvoltare instituțională	Cunoaște și înțelege elementele de politică educațională în general și a politicii educaționale a grădiniței.	Promovează imaginea grădiniței în comunitate. Asigură concordanța dintre documentele manageriale personale sau ale comisiei metodice și documentele manageriale instituționale.	Reflectează asupra aspectelor care îi revin din proiectul de dezvoltare instituțională. Inițiază proceduri specifice pentru implementarea planului de acțiuni al grădiniței.	Participă la acțiuni care au ca scop schimbarea percepției comunității locale asupra educației și sensibilizarea comunității în raport cu educația preșcolară.	Desfășoară activități educative pentru sensibilizarea și atragerea tuturor categoriilor sociale și a instituțiilor care sunt interesate în educația de calitate.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

4. Implicarea în activitatea specifică sistemului de asigurare a calității din instituție/grădiniță	Cunoaște și utilizează legislația specifică sistemului de asigurare a calității în educație, a reglementărilor și instrumentelor în vigoare privind asigurarea calității în educație/ managementul calității în educația preșcolară. Explică și interpretează standardele de calitate ale instituției și contribuie la sporirea prestigiului grădiniței pe plan local, regional și național.	Desfășoară activități didactice la grupă în conformitate cu prevederile stabilite de legislația specifică sistemului de asigurare a calității în instituție. Aplică procedurile de calitate necesare îndeplinirii cu succes a activităților proprii și ale grădiniței.	Reflectează critic și constructiv asupra curriculum-ului pentru învățământul preșcolar ca abordare sistemică, în vederea asigurării continuității în interiorul aceluiași domeniu de dezvoltare.	Se implică în activitatea specifică sistemului de asigurare a calității în instituție cu responsabilitate, deschidere față de nou.	Își asumă în mod profesional îndatoririle deontologice reglatoare specifice profesiei, care generează calitatea actului educațional. Apreciază eficiența activităților din cadrul domeniilor experiențiale de studiu.
5. Comunicarea eficientă cu familia/tutorele copilului	Cunoaște și înțelege aspectele referitoare la competențele, atribuțiile și responsabilitățile cadrului didactic în cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a copiilor și consilierea familiei, în probleme specifice activității preșcolare. Cunoaște și înțelege prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a învățământului preșcolar.	Informează periodic familia despre capacitatea de învățare și creativitatea copilului, ca un drept al acestuia și ca o deschidere spre libertatea de a alege, potrivit trebuințelor proprii. Colaborează cu părinții în luarea de decizii privind dezvoltarea și programul individualizat de învățare.	Reflectează critic și constructiv asupra informațiilor necesare privind evoluția copilului, pe care le oferă familiei.	Adaptează corespunzător modul de comunicare cu familia, ținând seama de nivelul de pregătire, cultura și așteptările acesteia.	Adoptă un comportament empatic în comunicarea cu familia, aplică ascultarea activă, dovedește implicare și adaptabilitate.
6. Comunicarea eficientă cu partenerii educaționali și cu comunitatea	Cunoaște și utilizează conceptele, teoriile/principiile și metodele specifice comunicării interpersonale. Cunoaște instituțiile din comunitatea locală aflate în legătură cu unitatea de învățământ preșcolar și rolul lor social-educativ. Explică și interpretează rolul educativ al agenților comunitari parteneri ai grădiniței.	Realizează un schimb permanent de informații cu partenerii educaționali prin diferite canale de comunicare. Proiectează și organizează activități didactice și educative în colaborare cu comunitatea.	Reflectează critic și constructiv asupra modalităților de promovare activă și valorizare a dimensiunii socio-culturale a educației în comunicarea cu partenerii educaționali.	Dezvoltă o atitudine proactivă în identificarea oportunităților de colaborare cu partenerii educaționali în beneficiul preșcolarilor și al comunității.	Se implică în crearea premiselor pentru implicarea comunității în viața grădiniței și pentru deschiderea grădiniței către comunitate.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

7. Dezvoltarea, alături de partenerii educaționali, de proiecte educaționale utile axei copil - grădiniță – comunitate	Cunoaște, înțelege și utilizează noțiunile referitoare la elaborarea și redactarea proiectului educațional, respectarea criteriilor de calitate și a legislației din domeniul educațional. Explică și interpretează rolurile și responsabilitățile în elaborarea proiectelor educaționale.	Proiectează și stabilește parteneriate cu colegii, părinții și alți factori interesați în procesul educativ din grădiniță. Adaptează proiectul activității la particularitățile grupului de preșcolari.	Reflectează critic și constructiv asupra efectelor implicării în proiecte de parteneriat pentru experiența didactică.	Elaborează proiecte și programe de adaptare rapidă a preșcolarilor la schimbările de natură socială, legate de viața asociativă și participarea la viața comunității, modificând comportamentul de tip tradițional.	Utilizează în activitățile de predare-învățare produsele realizate în cadrul proiectelor educaționale: afișe, softuri educaționale, reviste, ghiduri.
---	--	---	---	---	---

Criterii de performanță:

- 1) Demonstrează propriile competențe de comunicare interpersonală în vederea câștigării și consolidării încrederii celorlalți.
- 2) Realizează o comunicare eficientă în interiorul și în exteriorul organizației școlare, prin participare și prin muncă susținută în echipă.
- 3) Își asumă responsabilități specifice relațiilor familie - grădiniță-comunitate.
- 4) Gestionează relația cu părinții copiilor preșcolari prin forme diverse de comunicare.
- 5) Are preocupări pentru multiplicarea canalelor de comunicare în vederea creșterii probabilității de recepție a mesajului de către personalul grădiniței, preșcolari și părinții acestora.
- 6) Are capacitatea de a lucra în echipă și de a crea rețele de relaționare.
- 7) Educă preșcolarii și familiile acestora, prin disciplinele de bază din domeniile de dezvoltare și prin c.d.ș. Pentru parteneriate și cooperare.
- 8) Gestionează relația cu părinții copiilor preșcolari prin forme diverse de comunicare.
- 9) Optează pentru interculturalitate și individualizarea învățării.
- 10) Reprezintă echipa de lucru (comisia metodică a profesorilor pentru învățământul preșcolar sau alte comisii) și scopurile sale în interiorul și exteriorul grădiniței de copii.
- 11) Educă preșcolarii și familiile acestora, prin disciplinele de bază din domeniile de dezvoltare și prin c.d.ș. pentru parteneriate și cooperare.
- 12) Gestionează relația cu părinții copiilor preșcolari prin forme diverse de comunicare.
- 13) Consiliază familia/ tutorele cu profesionalism și exigență.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 8

Titlul unității nr. 8: Managementul carierei și al dezvoltării personale				Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II	
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Realizarea analizei autoreflexive privind nivelul și stadiul propriei pregatiri profesionale in raport cu exigențele formulate pentru cariera didactică	Cunoaște și înțelege nivelul și stadiul propriei pregătiri profesionale pe baza autoevaluării activității și a practicilor profesionale.	Își autoevaluează sistematic activitatea și practicile profesionale proprii și identifică propriile nevoi de învățare profesională.	Manifestă o conduită (auto)reflexivă asupra activităților profesionale și personale.	Analizează critic nivelul și stadiul propriei pregătiri profesionale .	Tratează cu responsabilitate procesul de analiză autoreflexivă și solicită părerea colegilor de breaslă despre propria prestație profesională.
2. Proiectarea propriului traseu de formare profesională și dezvoltare în carieră	Cunoaștere și utilizează teoria managementului prin obiective în proiectarea traseului propriu de formare și dezvoltare în carieră.	Realizează un plan realist de formare profesională și dezvoltare în carieră.	Manifestă gândire critic-reflexivă asupra propriilor experiențe și practici profesionale.	Optimizează continuu planul propriu de formare profesională și dezvoltare în carieră folosind criterii proprii de autoevaluare și ținând cont de recomandările primite.	Tratează cu responsabilitate construirea planului propriu de formare profesională și dezvoltare în carieră. Integrează sugestiile și recomandările primite de la colegi/ alți membri ai comunității pedagogice.
3. Participarea la programele si activitățile specifice de formare	Identifică oportunitățile de formare continuă și le valorifică pentru propriul progres profesional.	Parcurge integral programe de formare continuă conform planului propriu de dezvoltare a carierei și pentru actualizarea pregătirii profesionale.	Se implică în diverse programe și activități de formare continuă specifice învățământului preșcolar care favorizează (auto)reflecția critică. Creează atașament față de comunitatea de practică din care face parte.	Argumentează propriile opinii profesionale în cadrul unor dezbateri sau programe de formare continuă și abordează creativ problemele întâmpinate.	Inițiază dezbateri în cadrul programelor și activităților specifice de formare și argumentează perspective personale.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

4. Asigurarea unui caracter flexibil propriei evoluții în carieră prin reajustarea și reconsiderarea proiectului inițial	Flexibilizează proiectul inițial de formare și dezvoltare continuă în acord cu noile provocări ce apar în planul dezvoltării profesionale. Explică și argumentează nevoia de revizuire a proiectului inițial de formare și dezvoltare continuă.	Reconsideră proiectul inițial de formare și dezvoltare continuă atunci când apar noi provocări în plan profesional sau când constată unele deficiențe în propriul comportament profesional.	Adoptă o atitudine constructivă în luarea deciziei de reconsiderare a proiectului inițial de formare și dezvoltare continuă. Anticipează pe baza reflecției personale obstacole/dificultăți care pot să apară în implementarea noului traseu profesional.	Redimensionează parcursul de formare și dezvoltare continuă în acord cu rezultatele cercetării științifice și dinamica politicilor educaționale. Reglează din mers disfuncționalitățile întâmpinate în activitatea din clasă.	Actualizează proiectul inițial de formare și dezvoltare continuă cu sprijin parțial oferit de colaboratori.
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Își autoevaluează comportamentul profesional ținând cont de observațiile și recomandările primite cu diverse ocazii. 2) Identifică nevoile de dezvoltare personală și profesională. 3) Este preocupat de dezvoltarea profesională și personală continuă. 4) Își elaborează un plan individual de formare continuă și de dezvoltare a carierei pe termen scurt, mediu și lung. 5) Participă periodic la diferite tipuri de formare continuă. 6) Învăță din experiența proprie și din experiența altora optimizându-și permanent comportamentul profesional. 7) Integrează noile competențe achiziționate în sistemul de competențe profesionale existent. 8) Își actualizează continuu traseul de formare profesională și de dezvoltare personală în raport cu exigențele formulate pentru cariera didactică. 9) Manifestă deschidere către învățarea pe tot parcursul vieții. 					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

Unitatea de competență nr. 9

Titlul unității nr. 9: Cercetare educațională aplicativă			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat		
Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Gradul II					
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Proiectarea cercetării	Describe principalele tipuri de cercetare educațională. Cunoaște modele și normele de elaborare a design-ului unei cercetări educaționale. Numește și descrie caracteristicile principalelor metode de cercetare cantitativă. Describe stuctura unui proiect de cercetare.	Identifică și definește problema de cercetat. Realizează documentarea științifică apelând la diferite categorii de surse. Definește obiectivele/ipotezele cercetării. Alege și elaborează design-ul cercetării: abordare cantitativă, abordare calitativă, abordare mixtă. Stabilește metodele de colectare și înregistrare a datelor. Definește metodele de analiză și interpretare a datelor.	Demonstrează legitimitatea, pertinența, noutatea și originalitatea temei. Estimează posibilele contribuții teoretice și aplicative ale cercetării. Diferențiază avantajele și limitele fiecărui model și metode de cercetare. Apreciază critic calitatea proiectului de cercetare elaborat.	Elaborează micro-proiectul cercetării-acțiune. Anticipă rezultatele semnificative ale cercetării.	Elaborează proiectul unei cercetări individuale în condiții de asistență și consiliere metodologică. Participă la proiectarea unor cercetări multidisciplinare, realizate în echipă. Respectă principiile etice, deontologice ale cercetării științifice în domeniul educațional.
2. Realizarea cercetării	Reexaminează relevanța metodelor și instrumentelor de colectare, de înregistrare, de analiză și de interpretare a datelor în funcție de contexte; revizuieste sau completează, după caz. Conștientizează și anticipă factorii de distorsiune care intervin în colectarea, procesarea și interpretarea datelor.	Selectează populația țintă. Organizează cercetarea: etape, metode, responsabilități. Utilizează sursele și metodele de colectare a datelor potrivit planificării. Valorifică tehnicile de organizarea datelor: tabele, histogramme, grafice etc. Aplică metode și tehnici de analiză statistică și prelucrare a datelor. Efectuează operații privind controlul variabilelor și testarea ipotezelor.	Utilizează criterii și operații specifice pentru validarea cercetării: calitatea controlului variabilelor, calitatea argumentelor în relație cu supozițiile/ipotezele cercetării, calitatea concluziilor cercetării. Identifică barierele/impedimentele care afectează realizarea cercetării și adoptă măsuri de remediere. Reflectează critic asupra limitelor cercetării.	Formulează concluziile majore ale cercetării, valoarea ei teoretică și aplicativă. Formulează sugestii /recomandări privind implementarea rezultatelor cercetării. Descrie perspectivele de dezvoltare a cercetării în viitorul apropiat.	Realizează cercetări asistate sau sub coordonarea unor cadre didactice universitare, a unor cercetători sau a unor persoane abilitate. Conștientizează și ține sub control tendința de a afirmare a subiectivității în cercetare. Manifestă spirit critic și precauție metodologică în formularea concluziilor cercetării.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ preșcolar – gradul didactic II

3. Prezentarea rezultatelor cercetării	<p>Cunoaște normele metodologice și tehnicile de redactare a unei comunicări, articol, studiu, ghid metodic. Descrie structura unui raport de cercetare. Cunoaște rezultatele unor cercetări relevante din domeniu.</p>	<p>Elaborează comunicări, articole, lucrări științifice de diferite tipuri.</p>	<p>Stabilește structura raportului de cercetare în funcție de cercetare în funcție de destinația sa. Apreciază calitatea cercetării efectuate utilizând criterii pertinente de evaluare (semnificația temei, calitatea design-ului cercetării, relevanța metodelor de colectare și analiză a datelor, semnificația și gradul de valorificare a rezultatelor). Isi autoevaluează raportul de cercetare întocmit. Realizează corelații cu alte cercetări din domeniu.</p>	<p>Valorifică rezultatele cercetării în diferite forme: comunicări, articole, capitole în culegeri de studii, lucrări monografice, ghiduri metodico-științifice.</p>	<p>Respectă principiile etice și deontologice specifice cercetării socio-umane. Asigură confidențialitatea datelor personale. Respectă drepturile de autor. Acordă acces selectiv potențialilor utilizatori.</p>
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Utilizează adecvat conceptele fundamentale din cercetarea științifică socio-umană. 2) Utilizează diferite categorii surse de documentare științifică. 3) Elaborează proiectul unei cercetări educaționale aplicative în conformitate cu principiile și normele metodologiei cercetării științifice. 4) Cunoaște și valorifică metode și instrumente variate de colectare, procesare și interpretare a datelor. 5) Redactează articole, comunicări, rapoarte de cercetare, lucrări metodice în relație cu standardele consacrate. 					